

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นรากฐานสำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าและแก้ไขปัญหาต่างๆ ในสังคม ทั้งยังเป็นกลไกที่จะช่วยพัฒนาคนด้านศักยภาพที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่ ทำให้คนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น ได้รู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักเรียนรู้ด้วยตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อเป็นพลังสร้างสรรค์ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนได้ (ภาวิดา ธาราศรีสุทธี, 2547 : 189)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 7 มาตรา 52 กล่าวว่า ให้มีระบบ กระบวนการผลิตครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อม และมีความเข้มแข็ง ในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง และมาตรา 53 ให้มีองค์กรวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้บริหารการศึกษา มีฐานะเป็นองค์กรอิสระภายใต้การบริหารของสภาวิชาชีพ ในกำกับของกระทรวง มีอำนาจหน้าที่กำหนด มาตรฐานวิชาชีพ ออกและเพิกถอนใบอนุญาตวิชาชีพ กำกับดูแลการปฏิบัติตามมาตรฐานและจรรยาบรรณของวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาวิชาชีพครู ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้บริหารการศึกษา ดังนั้นในการส่งเสริมและพัฒนาครูให้เป็นครูมืออาชีพ ผู้บริหารมืออาชีพนั้นจะต้องมีมาตรฐานที่มีคุณภาพ จรรยาบรรณของวิชาชีพเหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง ครูจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้กลวิธีในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสติปัญญา ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมประสบการณ์ให้ตนเองอยู่เสมอ (เริงชัย จงพิพัฒนสุข, 2546 : 84)

ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสังคมมากขึ้น ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทำให้การดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงไปสังคมในอนาคตจึงต้องการประชากรที่แตกต่างไปจากปัจจุบัน คือ ต้องเป็นคนสนใจใฝ่รู้ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักตนเอง รู้จักสังคม ชุมชน ประเทศ และโลก คิดเป็นทำเป็น มีวิจารณญาณในการเลือกใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ สามารถปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม

ที่เปลี่ยนแปลงไป นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการประกอบอาชีพ สามารถพึ่งตนเองได้และยังต้องเป็นผู้มีคุณธรรมและค่านิยมที่ดี (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. 2544 : 1)

โรงเรียนจัดได้ว่าเป็นองค์กรหนึ่ง ประกอบด้วยบุคลากรที่สำคัญที่สุด 2 ประเภทคือ ผู้บริหารกับครูผู้สอน ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนต่างก็มีพฤติกรรมประจำบทบาทตามที่ องค์กรกำหนดต่างกันไป โดยผู้บริหารต้องมีพฤติกรรมบทบาทเป็นตัวจักรที่สำคัญในการดำเนินการประสานบทบาทขององค์กรและบทบาทของบุคลากรในโรงเรียนให้อยู่ในดุลยภาพที่ดี ในขณะที่ครูผู้สอนต้องปฏิบัติงานสอนและงานอื่นๆ ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารต้องปฏิบัติงานตามคำสั่งของผู้บังคับบัญชา รักษาความสามัคคีระหว่างครูและช่วยเหลือกันในหน้าที่การงานต่างๆ ของโรงเรียน จึงอาจกล่าวได้ว่า ความเจริญก้าวหน้าของโรงเรียนจะเกิดขึ้นได้นั้น ย่อมขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่สำคัญทั้ง 2 ประเภทคือ ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอน การจัดการสถานศึกษาในสถานศึกษาผู้บริหารเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของสถานศึกษามีอำนาจในการตัดสินใจและปฏิบัติงานให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา เป็นผู้ประสานทรัพยากรในหน่วยงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อีกทั้งเป็นกลไกสำคัญในการกำกับติดตามและนิเทศการปฏิบัติงานของครูในสถานศึกษา ผู้บริหารจึงต้องเทียบพร้อมด้วยคุณลักษณะหลายอย่าง ทั้งด้านบุคลิกภาพ ด้านความสามารถในการบริหารงาน ด้านวิชาการ และความเป็นผู้นำ โดยเฉพาะความเป็นผู้นำทางวิชาการ ซึ่งผู้บริหารจะต้องให้คำแนะนำ สร้างศรัทธาและประสานงานให้ครูทุกคนทำงานร่วมกัน นอกจากนี้การปฏิบัติตนของผู้บริหารยังมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของครู รวมทั้งขวัญและกำลังใจของครูด้วย (นพพงษ์ บุญจิตรา. 2540 : 39)

สัมฤทธิ์ สุเพ็ญศิลป์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษา พบว่า ผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร ครูอาจารย์ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษา ทั้งโดยส่วนรวมและรายมาตรฐานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยผู้บริหารมีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผู้ช่วยผู้บริหารและครูอาจารย์ มีความคิดเห็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าครู-อาจารย์ ยกเว้นมาตรฐานที่ 5 และที่ 7 ที่ผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหารมีความคิดเห็นไม่ต่างกัน จากผลการศึกษาค้นคว้าชี้ให้เห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ มีคุณลักษณะตามเกณฑ์มาตรฐาน ผู้บริหารการศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่ยังต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไปอีก จึงเป็นความจำเป็นที่ผู้บริหารทุกคนควรมุ่งมั่นพัฒนาตนเองให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานที่กำหนดไว้

ดังนั้นการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้ปฏิบัติงานเข้าสู่ข้อบังคับว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 หมวด 1 มาตรา 49 การกำหนดระดับคุณภาพของมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพนั้นให้เป็นไปตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา ประกอบ มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานการปฏิบัติงานและมาตรฐานการปฏิบัติตน ตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจะได้รับการประเมินเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษาชำนาญการ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการสถานศึกษาเชี่ยวชาญพิเศษ ซึ่งกรอบ ดังกล่าวถือว่าเป็นหัวใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไปซึ่งในปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ได้กำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา แต่ยังมีผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การบริหารงานมีคุณภาพไม่เป็นไปตามเป้าหมายตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ 2546 (กลุ่มงานนโยบายและแผน. 2548 :4)

จากหลักการและเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภาเพื่อพัฒนาตนเอง แต่ยังมีผู้บริหารสถานศึกษาไม่ได้ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง จึงทำให้การบริหารงานมีคุณภาพไม่เป็นไปตามเป้าหมายตามพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ 2546 ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 เพื่อศึกษาการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแนวทางให้ผู้บริหารได้พัฒนาตนเอง พัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลต่อการพัฒนา ผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์อยู่ในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยรวมและรายมาตรฐาน
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตามสถานภาพโดยรวมและรายมาตรฐาน

3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานของ ผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ตามความคิดเห็นของ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและรายมาตรฐาน

สมมติฐานการวิจัย

1. การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานตามความคิดเห็น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตามสถานภาพที่ต่างกัน แตกต่างกันทั้ง โดยรวมและรายมาตรฐาน
2. การปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพด้านการปฏิบัติงานตามความคิดเห็น ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนตามขนาด โรงเรียนที่ต่างกัน แตกต่างกันทั้ง โดยรวมและรายมาตรฐาน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัย ได้ศึกษาตามข้อบังคับว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพของคุรุสภา โดยใช้เกณฑ์มาตรฐาน วิชาชีพผู้บริหารการศึกษา พ.ศ. 2546 มาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาวิจัยประกอบด้วย 12 มาตรฐานพระราชบัญญัติสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2546 (สำนักงานเลขาธิการ คุรุสภา. 2546 . 21-60) ดังนี้

1. การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา
2. การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนา ของบุคลากร ผู้เรียนและชุมชน
3. การมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มตามศักยภาพ
4. การพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
5. การพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารงานจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น เป็นลำดับ
6. การเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับปฏิบัติงานขององค์กร โดยเน้น ผลถาวร
7. การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ได้อย่างเป็นระบบ
8. การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี
9. การร่วมมือกับชุมชนและหน่วยอื่นอย่างสร้างสรรค์
10. การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
11. การเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ
12. การสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 2 จำนวน 2,598 คน จาก 198 โรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

1.1 ขนาดเล็ก 71 โรงเรียน จำแนกเป็น

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 71 คน

1.1.2 ครูผู้สอน จำนวน 398 คน

รวม 469 คน

1.2 ขนาดกลาง 121 โรงเรียน จำแนกเป็น

1.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 121 คน

1.2.2 ครูผู้สอน จำนวน 1,700 คน

รวม 1,821 คน

1.3 ขนาดใหญ่ 6 โรงเรียน จำแนกเป็น

1.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 6 คน

1.3.2 ครูผู้สอน จำนวน 302 คน

รวม 308 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ ได้มาจากการเลือกกลุ่มแบบหลายขั้นตอน(Multi-stage Random Sampling) ได้กลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 335 คน ดังนี้

2.1 เลือกสุ่มโดยเปิดตารางเครจซี่และเมอร์แกน (Krejcie and Morgan)จาก ประชากรทั้งหมด จำนวนทั้งสิ้น 335 คน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาได้เลือกสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดร้อยละ 15 แยกตามขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง จากประชากรทั้งหมด แยกตามขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่าง ขนาดเล็ก จำนวน 10 คน ขนาดกลาง จำนวน 18 คนและขนาดใหญ่ จำนวน 1 คนรวม 29 คน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45)

2.3 ครูผู้สอนได้เลือกสุ่มแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยเลือกสุ่ม กลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดร้อยละ 15 แยกตามขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างมาจาก ประชากรทั้งหมด แยกตามขนาดโรงเรียน ได้กลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก จำนวน 59 คน ขนาดกลาง จำนวน 202 คน และขนาดใหญ่ จำนวน 45 คน รวม 306 คน(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 45)

2.4 เลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่าง (Sample Random Sampling) ตามขนาดโรงเรียน

3. ตัวแปรในการวิจัย

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่

3.1.1 สถานภาพ จำแนกเป็น

- 1) ผู้บริหารสถานศึกษา
- 2) ครูผู้สอน

3.1.2 ขนาดโรงเรียน จำแนกเป็น

- 1) ขนาดเล็ก
- 2) ขนาดกลาง
- 3) ขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ ระดับการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารการศึกษา จำนวน 12 มาตรฐาน ของสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2546. 21-60) ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

การวิจัยในครั้งนี้ได้นิยามศัพท์เฉพาะ ดังต่อไปนี้

1. ระดับการปฏิบัติงาน หมายถึง ผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมี 5 ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อยและน้อยที่สุด

2. มาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง มาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษาของคุรุสภา 2540 ซึ่งเป็นข้อกำหนดที่คุรุสภาสร้างขึ้น และกระทรวงศึกษาธิการได้ถือว่าเกณฑ์มาตรฐานที่เป็นเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหารสถานศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมทั้งให้ทุกคนในกระทรวงนำเกณฑ์นี้ไปเป็นส่วนหนึ่งในการประเมินผลการปฏิบัติงาน และพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 12 มาตรฐาน ดังนี้

2.1 การปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การเข้าร่วมเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ ด้วยการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพ

2.2 การตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากรผู้เรียนและชุมชน หมายถึง ความปรารถนาดีต่อองค์กร ผู้ร่วมงาน ผู้เรียน และชุมชนด้วยการตัดสินใจในการทำงานต่างๆ เพื่อผลในการพัฒนาที่จะเกิดขึ้นกับทุกฝ่าย

2.3 การมุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงานได้เต็มศักยภาพ หมายถึง การพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพ ผู้บริหารมีอาชีพต้องหาวิธีพัฒนา ผู้ร่วมงาน โดยการศึกษา จุดเด่น จุดด้อยของผู้ร่วมงาน

2.4 การพัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง หมายถึง การวางแผนขององค์กรได้อย่างมียุทธศาสตร์เหมาะสมกับเงื่อนไขข้อจำกัดของผู้เรียนครู ผู้ร่วมงาน ชุมชน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับนโยบาย แนวทาง เป้าหมายของการพัฒนาเมื่อนำไปปฏิบัติจะเกิดผลต่อการพัฒนาอย่างแท้จริง

2.5 การพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้นเป็นลำดับ หมายถึง เลือกและปรับปรุงใช้นวัตกรรมได้หลากหลาย ตรงกับสภาพการณ์ เงื่อนไข ข้อจำกัดของงานและองค์กร จนนำไปสู่ผลได้จริง เพื่อให้องค์กรก้าวหน้าพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้ง

2.6 การปฏิบัติงานขององค์กรโดยเน้นผลถาวร หมายถึง เลือกและใช้กิจกรรมการบริหารที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นของบุคลากรและองค์กร จนบุคลากรมีนิสัยในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.7 การรายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ หมายถึง สามารถนำเสนอผลงานที่ได้ทำสำเร็จแล้ว ด้วยการรายงานผลที่แสดงถึงการวิเคราะห์งานอย่างรอบคอบครอบคลุม การกำหนดงานที่จะนำไปสู่ผลแห่งการพัฒนา

2.8 การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี หมายถึง กำกับดูแลบุคลากรในองค์กร การที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวให้ได้ผลดี ผู้บริหารต้องประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี

2.9 การร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นๆ อย่างสร้างสรรค์ หมายถึง ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นในการเสนอแนวทางการปฏิบัติ แนะนำปรับปรุงการปฏิบัติและแก้ปัญหาของชุมชน หรือหน่วยงานอื่นเพื่อให้เกิดผลดีต่อสังคมส่วนรวม

2.10 การแสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา หมายถึง ความเป็นผู้รอบรู้ ทันสมัย ทันโลก รู้อย่างกว้างขวางและมองไกล

2.11 การเป็นผู้นำและสร้างผู้นำ หมายถึง สร้างวัฒนธรรมขององค์กร ด้วยการพุดนำ ปฏิบัตินำและจัดระบบให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม โดยการให้รางวัลแก่ผู้ที่ได้ทำงานสำเร็จแล้วจนนำไปสู่การพัฒนาตนเอง คิดได้เอง ตัดสินใจได้เอง พัฒนาตนเอง

2.12 การสร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์ หมายถึง การพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับความก้าวหน้าของโลกที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไม่หยุดยั้งผู้บริหารจำเป็นต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง สามารถปรับงานให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

3. ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษาผู้ปฏิบัติหน้าที่บริหาร
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

4. ครูผู้สอน หมายถึง ข้าราชการครูผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนใน โรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

5. โรงเรียน หมายถึง สถานศึกษาที่เปิดสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2

6. ขนาดโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่จำนวนนักเรียนตามเกณฑ์ของสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2549: 36) ดังนี้

6.1 ขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนักเรียน 120 คนลงมา

6.2 ขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนักเรียน 121-600 คน

6.3 ขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีนักเรียนตั้งแต่ 601 คน
ขึ้นไป (รวมถึงขนาดขนาดพิเศษ)

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เป็นข้อเสนอแนะให้ผู้บริหารโรงเรียนใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปรับปรุง และพัฒนา
การปฏิบัติงาน พัฒนาตนเอง ให้ได้ตามข้อบังคับว่าด้วยเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพของสภาครูและ
บุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY